

Ks. Ireneusz Pawlak

OBRADY MUZYKÓW KOŚCIELNYCH (Gdańsk—Oliwa 1993)

W dniach 21—22 września 1993 r. odbyło się w Gdańsku-Oliwie pod patronatem ks. abpa T. Goćłowskiego spotkanie członków Sekcji Wykładowców Muzyki Kościelnej przy Komisji Episkopatu Polski do spraw Nauki Katolickiej. Obecnych było 30 księży profesorów z uczelni akademickich, seminariów duchownych oraz innych ośrodków z całej Polski, a nadto zaproszeni goście. Rozważano problem: Muzyka instrumentalna w liturgii. Wygłoszono 6 wprowadzeń do dyskusji: ks. I Pawlak: Gra na instrumentach — muzyką liturgiczną?; prof. J. Gembalski: Gra organowa w czasie obrzędów liturgicznych (improwizacja, repertuar znanych mistrzów); ks. J. Ścibor: Akompaniament do chorału gregoriańskiego; dr A. Ziola: Akompaniament do pieśni kościelnej; prof. M. Perz: Wyznaczniki historyczne i estetyczne muzyki instrumentalnej w liturgii; prof. A. Nikodemowicz: Muzyka instrumentalna w liturgii w oczach kompozytora. Ponadto ks. prof. K. Mrowiec przedstawił sprawozdanie: Recepcja „Śpiewnika Liturgicznego” na podstawie recenzji i listów do redakcji.

Bardzo żywa, czasami wręcz burzliwa, dyskusja ukazała z jednej strony zasadność podjętego tematu, z drugiej zaś była świadectwem ogromnej troski muzyków kościelnych o stan i poziom muzyki liturgicznej w naszych kościołach. Zgodzono się z twierdzeniem, że muzyka instrumentalna posiada walor liturgiczności i to nie tylko jako towarzysząca śpiewom, ale także muzyka czysta, wykonywana solo czy też przez zespół instrumentalny. Zwrócono przy tym uwagę, iż dotychczasowe instrukcje rzymskie tego problemu do końca nie rozwiązują. Implicite liturgiczność muzyki autonomicznej wykonywanej na instrumentach uznaje jedynie Instrukcja Episkopatu Polski o Muzyce Liturgicznej po Soborze Watykańskim II z 1979 r. Zagadnienie wymaga więc pogłębienia i systematycznego opracowania.

Duży oddźwięk wywołało wystąpienie ks. Mrowca. Autor wskazał na pochwały i zarzuty płynące z terenu pod adresem pierwszego wydania „Śpiewnika Liturgicznego”. Dyskusja ujawniła szereg nowych zastrzeżeń. Dotyczyły one głównie repertuaru, który — zdaniem wielu dyskutantów — jest za mały w stosunku do potrzeb i oczekiwań. Redaktorzy śpiewnika obecni na konferencji, choć zgadzali się z niektórymi propozycjami, bronili raz obranej koncepcji wyjaśniając, że śpiewnik nie może być antologią pieśni lecz zbiorem śpiewów niezbędnych, a przy tym ujednoliconych pod względem wersji tekstowej i melodycznej. Śpiewy regionalne powinny znaleźć się w dodatkach diecezjalnych. Przy okazji wyjaśniono także, iż wiele błędów, jakie znalazły się w tej edycji, nie pochodzą od Redakcji i że ta nie miała wpływu na finalną postać śpiewnika. Ostatecznie postanowiono dalszą dyskusję odłożyć do następnego spotkania i zaakceptować propozycję Redakcji przygotowania drugiego, poprawionego i uzupełnionego wydania. Członkowie Sekcji zobowiązali się do propagowania śpiewnika, jako księgi obowiązującej w całej Polsce.

Przyjęto ponadto jeszcze inne postulaty: 1. Ustalić nowe „ratio studiorum” dla seminariów duchownych w zakresie nauczania muzyki kościelnej oraz postarać się o ogólnopolski regulamin dla szkół organistowskich; 2. zwrócić się z petycją do Podkomisji Episkopatu Polski do spraw Muzyki Kościelnej o zorganizowanie w 1994 r. ogólnopolskiego kongresu muzyki kościelnej połączonego z 400-letnią rocznicą śmierci G. P. Palestriny; 3. informować dyrygentów chórów kościelnych o możliwości włą-

czenia zespołów do Międzynarodowego Stowarzyszenia Chórów Kościelnych. Wyrażono także troskę o poziom muzyki wykonywanej podczas Mszy św. transmitowanej przez Polskie Radio, a także o ambitniejszy repertuar muzyczny telewizyjnych i radiowych audycji katolickich. Zjazd upoważnił zarząd sekcji do powiadomienia o obradach i przedstawienia ich wyników odpowiednich organów Episkopatu Polski.

Pod koniec sesji zjazd przyjął rezygnację dotychczasowego zarządu (przewodniczący — ks. K. Mrowiec, wiceprzewodniczący — ks. Z. Bernat, sekretarz — ks. A. Pietrzyk) i wybrał nowy zarząd w składzie: przewodniczący — ks. I. Pawlak, wiceprzewodniczący — ks. A. Filaber, sekretarz — ks. R. Nalepka TChr.

Gospodarze sympozjum, których reprezentował ks. dr S. Zięba, nie tylko zadbali o miłą atmosferę i doskonałe warunki bytowe, ale także o spotkanie uczestników z żywą muzyką. W pierwszym dniu na organach oliwskich koncertował J. Gembalski. Mistrzowskie wykonania utworów organowych, a zwłaszcza inspirowane tekstami Pisma św. improwizacje, wywołały wielkie wrażenie. W drugim dniu obrad odbył się koncert zespołu „Capella Gedanensis” złożonego z młodych lecz ambitnych i — co najważniejsze — profesjonalnych muzyków. Wykonali oni dawne utwory kompozytorów gdańskich oraz „Magnificat” Vivaldiego.

Członków sekcji i zaproszonych gości przyjął w swoim domu Arcybiskup gdański, który m.in. podkreślił zasługi księży profesorów: Mrowca i Raka, obchodzących w bieżącym roku jubileusz 50-lecia kapłaństwa. Każdy z uczestników sympozjum otrzymał w podarunku album „Oliwa. Muzyka wieków” oraz kasety z nagraniami utworów organowych i kapeli gdańskiej.

Każdy dzień obrad rozpoczynał się liturgią eucharystyczną, której przewodniczył w pierwszym dniu ks. abp T. Gocłowski, w drugim zaś ks. inf. R. Rak.

Następny zjazd za 2 lata będzie poświęcony instrumentom muzycznym używanym w liturgii, głównie organom.

Lublin

KS. IRENEUSZ PAWLAK

N E K R O L O G

Ks. Ryszard Rumianek

Ś.P. KS. CZESŁAW JAKUBIEC (1909–1993)

Ks. prof. dr hab. Czesław Jakubiec był jednym z najwybitniejszych bibliotekarzy polskich w okresie powojennym w Polsce. Urodził się 14 lipca 1909 roku w Warszawie jako syn Wacława i Tekli z domu Królikowska. Pochodził z rodziny inteligencji pracującej. Ojciec zmarł w 1911 roku, matka zaś w 1940. Świadectwo dojrzałości uzyskał w III Gimnazjum Miejskim w Warszawie w 1928 roku. Następnie wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Warszawie, gdzie studiował do 1932 roku i 18 XII tego roku przyjął święcenia kapłańskie w Archikatedrze Warszawskiej. W tym samym roku ks. Jakubiec rozpoczął studiować języki semickie na